

Posmosta tuli tärkein tärkkelysperunalajike

Arjo Kangas, MTT ja Katja Anttila, Perunantutkimuslaitos

Jo pitkään viljellystä Posmo-lajikkeesta on tullut tärkkelysperunan valtalajike. Posmo hyötyy pitkistä ja lämpimistä kasvukausista, jollaisia 2000-luvun kesät ovat pääsääntöisesti olleet.

Tärkkelysperunaa viljeltiin vuonna 2008 noin 7 300 hehtaarilla. Posmo, Saturna ja Hankkijan Tanu kattavat kolme neljännessä viljelyalasta.

Saturna oli pitkään valtalajike. Vielä vuosikymmenen alussa sillä oli puolet viljelyalasta, nyt enää vajaa neljännes.

Posmo viljellyin lajike

Posmon viljelyala on kasvanut tällä vuosikymmenellä parista kymmenestä prosentista lähes neljäänkymmeneen. Satakunnassa puolet tärkkelysperuna-alasta on Posmoa, Pohjanmaalla neljäsosa.

Posmo ei ole mikään uutuuslajike. Kokeet sillä aloitettiin Suomessa jo vuonna 1975 ja lajikeluetteloon se tuli 1986. Mikä siis on siivittänyt Posmon viljelyalan kasvuun vasta tällä vuosikymmenellä? Eräs syy lienee, että tällä vuosikymmenellä kasvukaudet ovat olleet yleensä aiempaa lämpimämpiä.

Tulokset koekentillä osoittavat, että kasvukauden tehoisan lämpösumman lisääntyminen kasvattaa Posmon tärkkelyspitoisuutta ja tärkkelyssatoa enemmän kuin Saturnan. Siksi Posmo on menestynyt tällä vuosikymmenellä aikaisempaa paremmin. Posmon tärkkelyspitoisuus on viljelyssä olevista lajikkeista korkein.

Tanu Pohjanmaalla, Kardal Satakunnassa

Aikaista Hankkijan Tanua viljellään pääasiassa Pohjanmaalla. Toinen aikaisin tärkkelyssatoa tuottava lajike on Tomppa. Satakunnassa myöhäinen Kardal on puolestaan merkittävä lajike. Kardalin viljelyssä kasvukauden riittävä pituus on vieläkin tärkeämpi tekijä. Kardal on selvästi Saturnaa ja Posmoa myöhäisempi.

Tero Sivula/Rodeo.fi

Tärkkelysperunaa viljeltiin viime vuonna noin 7 300 hehtaarilla. Posmo, Saturna ja Hankkijan Tanu kattavat kolme neljännessä viljelyalasta.

Kardal ja Tanu ovat ruvenarkoja lajikkeita. Posmo ja Saturna ovat niitä kestävämpiä. Aikaiset lajikkeet Tomppa ja Tanu ovat kokeissa olleet arimpia mukularutolle.

Kuras, Canasta ja Van Gogh

Myöhäinen, satoisa Kuras on viljelyssä lähinnä Satakunnassa. Kuras on kokeiden mukaan Kardalia satoisampi, mutta myös myöhäisempi. Kuraksen tärkkelyspitoisuus on Kardalin luokkaa.

Viime vuosina kokeissa on ollut Canasta, jonka tärkkelyspitoisuus on korkea Posmon tapaan. Myöhäisyydeltään se on myös Posmon luokkaa. Canasta ruvenkestävyys on erinomainen.

Myös Van Goghia käytetään jonkin verran tärkkelystuotannossa.

Lisätietoja: arjo.kangas@mtt.fi
puh. (06) 474 6401

Tärkkelysperunalajikkeiden koetulokset 2001–2008.

Lajike	Kokeita kpl	Tärkkelyssato kg/ha ja suhdelukuna				Tärkkelys %	Myöhäi- syys ¹⁾ 1–9	Terveet mukulat %
		Häme, Satakunta		Pohjanmaa				
Hjan Tanu	9	6521	84	6338	77	17,8	4,7	45
Tomppa	16	6718	87	7554	92	17,3	4,4	55
Saturna	22	7260	94	7713	94	18,5	4,3	53
Posmo	21	7727	=100	8244	=100	20,7	3,5	42
Canasta	8	8389	109	9193	112	20,9	3,4	52
Kardal	25	8761	113	8544	104	20,0	2,9	45

Myöhäisyys on arvioitu 1–9, jossa 9 on aikaisin, 1 myöhäisin.